וליטעמיך הא דתני רבי חייא כו'. תימה כיון דשמיע ליה ברייתא לימא ברייתא: **בן** פקועה הבא על בהמה מעלייתא הולד אין לו תקנה. מה שפירש בקונטרס דהכי הוא כמי שאין לו אלא סימן אחד מגד אמו ובהמה בחד סימן לא מתכשרה וגם פירש דהאי בתרא לא מצטרף לקמא שאין לך שהייה גדולה יותר מזו וגם פירש דלרב משרשיא ליה הא דאמרינן לעיל ד' סימנים אכשר ביה רחמנא והכל מנומנם דאפילו היתה הבהמה יתרת בסימן אחד אין להכשיר דחשיב כל סימן וסימן כחליו שחוט ואין (ג) רוב סימן שיהא ראוי לשחיטה ואפילו לא היתה השהייה פוסלת בשחיטה אין שייך להתיר כיון דחלי הנוף של ולד הבא מכח אמו לא נשחט כלל ואפילו מ"ד לעילד' סימנין אכשר ביה רחמנא מודה הכא דהשם שחיטת טרפה לא הוא שחיטה אבל כאן הוי כחילו נשחט חליו ומודה נמי לסוגיא דרים פרקין (לעיל דף מט.) גבי מהו לחוש לזרעו של עובר (ד) דמשמע ג) דעובר הזולת אין לו תקנה בשחיטה דהשם הסימנין נשחוטין ושוב אינו כבי שחיטה להתיר כלום ולפירוש הקונטרס כולה הוה סוגיא דלא כוותיה וזה דוחק:

דנפל דובא עליה כו' זיל שחטיה. אע"ג דסבר כרבנן לא אסר משום דרוסת הזאב דדוקא בשחיטה גזרו דמיפרסמא אבל טרפות דידיה לא מיפרסמא כל כך ובקונטרס פירש נמי ולא היה עוד יכול לחיות ואפילו הכי שרי וכן נראה דלא על חנם השמיענו דנפל דובא עליה:

והא אמר רבין אמר רבי חגיגא הלכה כר"ש שזורי. לא מייתי לה אלא משום ולא עוד דאי לאו הכי מאי אלימא דרבין מדזעירי:

אנא כי האי סברא לי. וכן ק"ל דפסיק כאן הלכה למעשה ואהאי סמכינן להדליק בשבת בכל שמנים אע"ג דר"ש שזורי קאמר כפ' במה מדליקין (שבת דף כו.) *בטיטרן ובכפת דוקא דאי אף בטיטרן קאמר היינו ת"ק: **אף** בחוט שאולו ואוכלו על פיו. בירושל' מפרש שחיטת דימוע על ע"ה דכיון שהופרש חמור בטיטו יותר כשחוזר ומחטר בוטעמא דת"ק דלא שרי אלא בשבת פליגי בירושלמי חד אמר מפני כבוד שבת וחד אמר מפני שחיטת שבת עליו והוא אומר אמת ופריך לי אימת שבת עליו הא דתניא מולאי שבת לא יאכל עד שיעבר ואי אומר אמת אמאי לא יאכל *(מפני ג) שאין שבת עליו באימה ולמ"ד מפני כבוד שבת ל"ל שואלו ע"י עילה (עולה) ועוד פריך תגיגא שואלו בחול לא יאכל בשבת ולמאן דאמר מפני כבוד שבת אמאי לא יאכל בשבת וקאמר לא אמרו אלא בשוגג אבל במזיד אסור דתגיגא ונכח לעשרו: אלא

טעון שחיטה. להתירו בתחילה דבשחיטת אמו טרפה אינו ניתר דת"ל הוה ליה כאחד מאיברי: **וחייב בזרוע והלחיים והקבה.** דזובחי הזבח קרינא ביה: **ואם מת.** בלא שחיטה: **טהור מלטמא.** דשחיטת אמו מטהרתו: **כר"מ.** קס"ל לרבנן לא מהניא ליה שחיטה דידיה כלל דהא *שוחט ושומד הוא: **כבר מלאו מת.** במעי אמו קאמר וכולה ר"מ אמרה דמודה ר"מ דבן ט' מת דשחיטת אמו מתירתו וזה שאמו טרפה היא א) מתירתו מיהא מידי נבלה כאחד מאיברי: **אלא לדידך.** דלא מהדרת לי כבר מלאו קאמינא קשיא: **ד' סימנים.** וכולה כרבנן ומודו רבנן דאם בא לשוחטו שוחט ומועיל לו ולא (ב) אמר שחוט ושומד הוא: **אשכחיה ר'אמי'לר' זירא:** ייסר. שפיר קאמרת דד' סימנין כסדרן בו וכן אמר רבי יוחנן: **מכלל דפליג עליה ריש לקיש.** בעיא בעי מיניה שמעת שנחלק עליו: **מישמא הוה שמי ליה.** מנהגו של ריש לקיש כשאומר רבי יוחנן שמועה שאינו מודה לו שהם ריש לקיש שעה לו שחיט קודם שיחלוקעליו אולי יחזור בו ובאותו כך יצא רבי אסי ולא שמע אם נחלק עליו: **משמא הוה שמי.** שותה מיה היה כשאומר רבי יוחנן ובאותו כך יצא רבי אסי: **הפרים.** עמד על פרסותיו לת"ק כיון שהלך טעון שחיטה מדרבנן דאתי לאוסופי לאכול בהמה בלא שחיטה: **לדברי האומר.** חגיגא הוא באותו ואת בנו (לקמן דף עח:) דקאמר טוהג בזכרים: **אין לו תקנה.** שהרי הוא כמי שאין לו אלא סימן אחד מגד אמו שהסימן הבני שחוט ושומד הוא שאין שחיטה מהנה בו ובהמה בחד סימן לא מתכשרה ואהאי סימנא בתרא לא מצטרף לקמא שאין לך שהייה גדולה מזו שהראשון שחוט ומשמולד ולית ליה לרב משרשיא הא דאמרינן לעיל ד' סימנים אכשר ביה רחמנא: **הכל מודים.** ת"ק דפליג אדר"ש שזורי ומצריך שחיטה להפרים ע"ג קרקע מדרבנן בהאי מודי: **מידלר דלרי.** קול יולא עליו מאו קלוט זה בן פקועה הוא ומתוך שמסתיין על קליטותו זוכרין את כל דבריו: הכי גרסינן אימא דאמרי אמר אביי הכל מודים בקלוט בן קלוטה ואותה קלוטה פקועה היתה וזה הקלוט נמצא בה: **הוה ליה בן פקועה.** שנתקיים וגדל: **דנפל דובא עליה.** הזאב טרפו ולא היה יכול עוד לחיות: **זיל שחטיה.** כרבנן דאמרי הפרים ע"ג קרקע טעון שחיטה: **ואפילו רבי יוחנן לא.** קא פליג עליה דזעירי אלא בבנו: **במסוכן ובתרומת מעשר של דמאי.** דתנן בראשונה היו אומרים *היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר 'אף המפרש והיוצא בשיירא ר"ש (בן) שזורי אומר 'אף המסוכן תרומת מעשר של דמאי דתנן *'תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה ר"ש (בן) שזורי אומר אף בחול שואלו ואוכלו על פיו:

טעון שחיטה וחייב בזרוע והלחיים והקבה ואם מת טהור מלטמא במשא א"ל *רבא טעון שחיטה כמאן כר"מ ואם מת טהור מלטמא במשא כמאן כרבנן וליטעמיך הא דתני *רבי חייא השוחט את *הטרפה ומצא בה בן ט' חי טעון שחיטה וחייב בזרוע והלחיים והקבה ואם מת טהור מלטמא במשא כמאן כר"מ ואם מת טהור מלטמא במשא כרבנן הא לא קשיא ר' חייא אם כבר מצאו מת קאמר אלא לדידך קשיא א"ל לדידי נמי לא קשיא ד' סימנים אכשר ביה רחמנא כי סליק ר' זירא אשכחיה *לרב אסי דיתיב וקאמר ליה להא שמעתא א"ל *יישר וכן אמר ר' יוחנן מכלל דפליג עליה ר"ש בן לקיש (ה) *משהא הוה שהי ליה ושתיק ליה ואיכא דאמרי משתא הוה שתי ושתיק ליה: רבי שמעון שזורי אומר אפילו וכו': היינו תנא קמא אמר רב כהנא *הפרים על גבי קרקע איכא בינייהו *אמר רב משרשיא לדברי האומר חוששין לזרע האב 'בן פקועה הבא על בהמה מעלייתא הולד אין לו תקנה אמר אביי 'הכל מודים ה) בקלוט בן פקועה שמותר מאי טעמא כל מלתא דתמיהא מידכר דכירי לה אינשי איכא דאמרי אמר אביי הכל מודים בקלוט בן קלוטה בן פקועה שמותר מאי טעמא תרי תמיהי מידכר דכירי אינשי אמר זעירי אמר ר' חנינא הלכה כר"ש (בן) שזורי וכן היה רבי שמעון שזורי מתיר בבנו ובן בנו עד סוף כל הדורות ר' יוחנן אמר הוא מותר ובנו אסור אדא בר חבו הוה ליה בן פקועה דנפל דובא עליה אתא לקמיה דרב אשי א"ל זיל שחטיה א"ל *האמר זעירי אמר ר' חנינא הלכה כר"ש שזורי וכן היה ר"ש שזורי מתיר *'בבנו ובן בנו עד סוף כל הדורות ואפילו ר' יוחנן לא קאמר אלא בנו אבל איהו לא אמר ליה רבי יוחנן לדברי ר"ש שזורי קאמר והאמר רבין בר חנינא אמר עולא אמר רבי חנינא הלכה כרבי שמעון שזורי ולא עוד אלא כל מקום ששנה ר"ש שזורי *במשנתנו הלכה כמותו אמר ליה אנא כי הא סבירא לי דאמר רבי *יונתן הלכה כר"ש שזורי במסוכן ובתרומת מעשר של דמאי מסוכן *דתנן בראשונה היו אומרים *היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר 'אף המפרש והיוצא בשיירא ר"ש (בן) שזורי אומר 'אף המסוכן תרומת מעשר של דמאי דתנן *'תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה ר"ש (בן) שזורי אומר אף בחול שואלו ואוכלו על פיו:

ליס: **ויעלה בשיירא.** למדברות: **המסוכן.** מחוך חליו: **תרומה מעשר של דמאי שחזרה למקומה.** והרי הן מדומעין שאין תרומה עולה אלא בחמר ומאה וכאן אין כאן אלא מאה והרי הוא הפסד גדול: **אף בחול.** דהואיל ואין כאן תקנה הקילו לו חכמים לסמוך על עם הארץ לשואלו אם מעשר תבואה ממכר לו ואוכלו על פיו אם אמר עשרתים והאי דנקט אף בחול משום דקתני ריש הלוקח פירות מיד שליטו נאמן על המעשרות ומכח לעשרו דמאי שואלו בשבת דמשום כבוד שבת התירו לו לסמוך עליו אם אמר לו עשרתים ואוכל על פיו אותה סעודה לבדה ולמולאי שבת לא יאכל עד שיעשר הדר קתני לה דרבי שמעון שזורי:

מתני'

לדברי הכל עובר ירך אמו כדחזינן בתחיי' מצא בה בן ט' מת קורעו ומוציא את דמו אלא לדידך קשיא לדידך דאמרת השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי טעון שחיטה כר"מ ואם מצאו חי ואח"כ מת טהור מלטמא במשא דעובר ירך אמו הוא כרבנן: לדידי נמי לא קשיא. כלומר כולה ה) כר"מ ומה דאמרי' אם מת טהור מלטמא במשא ד' סימנין אכשר ביה רחמנא אם שחט העובר מותר באכילה ואם לא שחט העובר ושחט את אמו הועיל לו שחיטת אמו לטהרו מידי נבלה: דיתיב ונאמר לה. להא שמעתא דרב חסדא: איכא דאמרי מישתא הוה שהי ליה ריש לקיש לר' יוחנן ושתיק ליה עד דנמר פענתיה והדר פליג עילויה והוא נפק לבראי קודם שיגמור דבריו ר' אסי ואיכא דאמר מישתא הוה שתי ריש לקיש כי אמר ר' יוחנן להא שמעתא וקודם שיגמור לשתות נפק ר' אסי: הפרים ע"ג קרקע איכא בינייהו. כלומר לת"ק מצא בו בן ט' חי שחיטת אמו מטהרתו ובלבד שלא יפרים ע"ג קרקע ולר"ש שזורי אפי' בן ה' שנים: הכל מודים בקלוט בן פקועה לר"ש שזורי שמותר בלא שחיטה. אפי' בן ה' שנים תרי תמיהי מידכר דכירי אינשי דקלוט ובן פקועה הוא ולא גזרינן דאי שרינן הא בלא שחיטה שרינן נמי דלא יהא בן פקועה. דתרי תמיהי מידכר דכירי אינשי: מתיר בבנו בלא שחיטה: ר' יוחנן לדברי ר"ש שזורי קאמר. כלומר אנא לא סבירא לי דלא הוא ולא בנו יהא מותר (ובנו) [אלא דאף לר"ש שזורי בנו] אסור: אף המסוכן ששם לו סכנה: תרומת מעשר של דמאי. א"צ להפריש אלא תרומת מעשר אבל תרומה גדולה דחייב מיתה ובה היו מחמירין א"צ להפריש והכי קאמר תרומת מעשר שהפרישה מדמאי ונתערבה אח"כ לדמאי לא מיבעיא בשבת דיום עונג הוא כיון דאין רשאין לישב בתענית דשואלו לע"ה שקנה סמנו הדמאי הפרשת סמנו תרומת מעשר ואוכלו בשבת על פיו אלא אפי' בחול נמי שואלו ואוכלו על פיו:

ה) דכיי רכינו לריך ביאור דלר"מ סליך מעוכסו שחיטת אמו מידי נבלה ול"ע:

נשבר

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ט מהל' מאכלות אסורות הל' יד סמג לאוין קלו טוש"ע י"ד סי' יג סעיף ב וסי' סד סעיף ב:

סג ב טוש"ע שם סי' יג סעיף ד:

סד ג ד טוש"ע שם סעיף ב:

סה ה ו ז מיי' פ"ב מהל' גירושין הל' יב סמג עשין ב טוש"ע אה"ע סי' קמא סעיף יז:

[תוספתא פ"ד ע"ש]

סו ח מיי' פ"ב מהל' מעשר שלמים ד:

שיטה מקובצת

ה) בקלוט בן פקועה שמותר. נ"ב עי' תוס' בכורות דף ו' ע"א: ג) לזרעו של עובר דמשמע דאבר היוצא אין לו תקנה: ג) אמאי לא יאכל (מפני) מארר (שאין) [שיש] שבת עליו באימה:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דפליג עליה ר"ש בן לקיש איכא דאמרי מסכת סוי סכי: (ב) רש"י ד"ה ד' סימנין וכו' ולא אמרי' שחוט: (ג) תוס' ד"ה בן פקועה וכו' כתליו שחוט ואין כאן רוב וכו' סבא מכת אליו לא נשחט כלל: (ד) בא"ד דמשמע דעובר הזולת. נ"ב כלומר עובר שהולית אבר בשעת שחיטת אמו:

[ע"ש מה שכתבתי שם על הגליון ודע דשם בגמ' ובתוס' אימת בשמן פקועות ובנפט במלאת לר"ש שזורי]

[כתובות נה. ושם אימת ר' נתן מעמות ל: ושם אימת ר' יוחנן]

גיטין יג: סה: ב"ב קמו: מעמות ל: [עבוד יום פ"ד

*[גי' רש"ל אמאי לא יאכל מאחר שאימת שבת עליו ועיין רש"ש

דמאי פ"ד ה"ב מעמות ל:]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה בכר וכו' ערפסר היא מתירתו וכו'. מלא מתירתו ומתק וכ"כ מעכרתו כ"ל:

[ל"ל שחוט]

ל"ל רבא

[גילסת הרשב"א בשם ר"ם הבחמה ומייסב בשם קושיית הסוס' ד"ה ולעעמיך]

[ל"ל רבי עיין רש"ו]

[בכרכות מב: וש"ע]

שבועות מ. מה:

נעיל סם.

מעמות ל:

[עיין בספר בעל המאור שמפרש בנו וכן בנו של קפוטה וגם כתב שבנו וכן בנו לא דוקא אלא ר"ל בתו ובת בתו ע"ש

[אין לגרוס במשנתנו הא הבריא קאמר במעמות לא: מי קאמר במעמות כל מקום ששנה קאמר וכ"כ התי"ט בכלים פי"ח מ"ל דעפ"ז נכונים דברי תוס' ד"ה אלא כי אלא סברא לי אע"ג דר"ש שזורי קאמר בפ' במה מדליקין וכו' ושם בשבת נרייחא היא]

רבינו גרשום

ואם מת טהור מלטמא במשא דרבנן. כלומר דעובר ירך אמו הוא ובשם דשחיטת טרפה מטהרתה מידי נבלה כך מטהר את העובר מידי נבלה: הא לא קשיא ר' חייא אם כבר מצאו מת קאמר. אם כבר מצאו מת מעיקרא דהוא

מתני' רגליה. המחרוזים: **לארכובה**. מפרק בגמ': **לומת הגידין**. למעלה מארכובה הוא וסמוך לה והן אותן שלמה חוטין מנקרי הבשר מתלוים העצם שקורין ליגקרו"ן: **וכן שניטל**. אפילו לא נתחך העצם: **נשבר העצם**. ולא נחתך: **אם רוב בשר קיים**. מפרש בגמרא רוב עובין ורוב היקפו:

שחיטתו מטהרתו. ומותר באכילה ואם לאו אין שחיטתו מטהרתו אם לאו אין שחיטתו מטהרתו: **גמ'** אמר רב יהודה אמר רב אמר רבי חייא למטה למטה מן הארכובה למעלה למעלה מן הארכובה באיזו ארכובה אמרו בארכובה הנמכרת עם הראש עולא אמר רבי אושעיא *בנגדו *בגמל ניכר אמר ליה עולא לרב יהודה בשלמא לדידי דאמינא בנגדו בגמל ניכר היינו דקתני וכן שניטל צומת הגידין אלא לדידך מאי וכן שניטל צומת הגידין אמר ליה רכובה בלא צומת הגידים וצומת הגידים בלא רכובה והא נחתכו קתני אישתיק לבתר דנפק אמר מ"ט לא אמרי ליה למטה למטה מן הארכובה למעלה למעלה מצומת הגידין הדר אמר ולא אמרי ליה ואמר לי נחתכו קתני הכא נמי מן הארכובה ולמעלה קתני רב פפא מתני הכי אמר רב יהודה אמר רב אמר רבי חייא ˡלמטה למטה מן הארכובה ומצומת הגידין למעלה למעלה מן הארכובה ומצומת הגידין וכן שניטל צומת הגידין וארכובה גופה כדעולא א"ר אושעיא ומי איכא מידי דאילו מדלי פסיק ליה וחיה מתתי פסיק ליה ומתה אמר רב אשי *טרפות קא מדמית להדדי א) אין אומרין בטרפות זו דומה לזו שהרי חותכה מכאן ומתה חותכה מכאן וחיה ואלו הן צומת הגידין רבה אמר רב ב) *אשי ᵀדאגרמא ולבר רבה בר רב הונא אמר רב ג) אשי ᵀדאגרמא ולגיו רבא בריה דרבה בר רב הונא אמר רב *אסי דעילוי ערקומא יתיב ההוא מרבנן קמיה דר' אבא ויתיב וקאמר דערקומא גופה אמר ליה רבי אבא לא תציתו ליה הכי אמר רב יהודה ᵀהיכא דפרעי טבחי והיינו *רבא בריה דרבה בר רב הונא אמר רב אסי אמר רב יהודה אמר שמואל צומת הגידים שאמרו מקום שהגידין צומתין ועד כמה א"ל ההוא מדרבנן ורב יעקב שמיה כי היינן בי רב יהודה אמר לן שמעו מני מלתא דמגברא רבה שמיע לי ומנו שמואל צומת הגידין שאמרו מקום שהגידין צומתין בו וממקום שצומתין עד מקום שמתפשטין וכמה אמר אביי ᵀארבעה *בטדי בתורא בדקה מאי אמר אביי ᵀבליטי הוו צומת הגידים בליעי לא הוו צומת הגידים אשוני הוו צומת הגידים רכיכי לא הוו צומת הגידים אלימי הוו צומת הגידים קטיני לא הוו צומת הגידים חוורי הוו צומת הגידים לא חוורי לא הוו צומת הגידים

מר

אלא לדידך מאי כו'. תימה דלמא סובר כמ"ד צומת הגידין הוי דאגרמא ולבר דהיינו כשיולא מן העצם אבל למעלה מן הארכובה לא מיטרף משום צומת הגידין וי"ל מדפריך ליה טולא מכלל דהוה פשיטא ליה דצומת הגידין הוי דאגרמא ולגיו ועוד דרב יהודה דקאמר בסמוך היכא דפרעי טבחי והיינו דרבא בריה דרבה בר רב הונא דקאמר טילוי ערקומא שהוא עדיין יותר: **דבא** ממי מן הארכובה ולמעלה קתני. לעולא ניחא דמלי לפרש מן הארכובה ולמטה מיד אף על גב דלא בכל מקום כשרה כמו כנגד צומת הגידין מכל מקום כיון דמיתוקש למטה מיד ולמעלה מיד ניחא:

מתני' *בהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולמטה כשרה מן הארכובה ולמעלה פסולה וכן שניטל צומת הגידין נשבר העצם אם רוב הבשר קיים שחיטתו מטהרתו ואם לאו אין שחיטתו מטהרתו: **גמ'** אמר רב יהודה אמר רב אמר רבי חייא למטה למטה מן הארכובה למעלה למעלה מן הארכובה באיזו ארכובה אמרו בארכובה הנמכרת עם הראש עולא אמר רבי אושעיא *בנגדו *בגמל ניכר אמר ליה עולא לרב יהודה בשלמא לדידי דאמינא בנגדו בגמל ניכר היינו דקתני וכן שניטל צומת הגידין אלא לדידך מאי וכן שניטל צומת הגידין אמר ליה רכובה בלא צומת הגידים וצומת הגידים בלא רכובה והא נחתכו קתני אישתיק לבתר דנפק אמר מ"ט לא אמרי ליה למטה למטה מן הארכובה למעלה למעלה מצומת הגידין הדר אמר ולא אמרי ליה ואמר לי נחתכו קתני הכא נמי מן הארכובה ולמעלה קתני רב פפא מתני הכי אמר רב יהודה אמר רב אמר רבי חייא ˡלמטה למטה מן הארכובה ומצומת הגידין למעלה למעלה מן הארכובה ומצומת הגידין וכן שניטל צומת הגידין וארכובה גופה כדעולא א"ר אושעיא ומי איכא מידי דאילו מדלי פסיק ליה וחיה מתתי פסיק ליה ומתה אמר רב אשי *טרפות קא מדמית להדדי א) אין אומרין בטרפות זו דומה לזו שהרי חותכה מכאן ומתה חותכה מכאן וחיה ואלו הן צומת הגידין רבה אמר רב ב) *אשי ᵀדאגרמא ולבר רבה בר רב הונא אמר רב ג) אשי ᵀדאגרמא ולגיו רבא בריה דרבה בר רב הונא אמר רב *אסי דעילוי ערקומא יתיב ההוא מרבנן קמיה דר' אבא ויתיב וקאמר דערקומא גופה אמר ליה רבי אבא לא תציתו ליה הכי אמר רב יהודה ᵀהיכא דפרעי טבחי והיינו *רבא בריה דרבה בר רב הונא אמר רב אסי אמר רב יהודה אמר שמואל צומת הגידים שאמרו מקום שהגידין צומתין ועד כמה א"ל ההוא מדרבנן ורב יעקב שמיה כי היינן בי רב יהודה אמר לן שמעו מני מלתא דמגברא רבה שמיע לי ומנו שמואל צומת הגידין שאמרו מקום שהגידין צומתין בו וממקום שצומתין עד מקום שמתפשטין וכמה אמר אביי ᵀארבעה *בטדי בתורא בדקה מאי אמר אביי ᵀבליטי הוו צומת הגידים בליעי לא הוו צומת הגידים אשוני הוו צומת הגידים רכיכי לא הוו צומת הגידים אלימי הוו צומת הגידים קטיני לא הוו צומת הגידים חוורי הוו צומת הגידים לא חוורי לא הוו צומת הגידים

מר

מגעת לערקוס לארכובה הוי מוס לפסול וחכי עלה קפץ העליון ולא קפץ התחתון וכנגדו בגמל ניכר: **היינו דקתני וכן שניטל**. משום דתנא למטה מן הארכובה עליונה כשרה דהיינו נחתך עלה האמצעי לולמריך למיתני וכן שניטל דלמא"ב דאם נחתך בגוהבו כשרה היכא דנחתך בשיפולי במקום צומת הגידין טרפה וכדמתרץ לקמן ולא תתמה שהרי מותכה מכאן ומתה-וחותכה מכאן וחיה אלא לדידך דלמרת ארכובה תחתונה למעלה דקתני מתניתין למעלה מיד בסמוך משמע הייט ביטל צומת הגידין: **אמר ליה תנא ארכובה בלא צומת הגידין**. כמו נשבר העצם והגידין קיימין וחתא צומת הגידין בלא ארכובה: **והא נחתכו**. לגמרי משמע אלמא תנא ליה תנא ביטל הצומת ולמה ליה וכ"ש נחתכו: **לבתר דנפק**. עולא: **אמר**. רב יהודה לעפשיה: **מאי טעמא לא אמרי**. למטה דקאמר הוא למטה מן הארכובה ומצומת הגידין ולמעלה דקתני לאו למעלה מיד משמע אלא בגוהבו של עצם למעלה מן הצומת והדר תנא וכן שניטל הצומת דאם נחתך בסוף הארכובה ומתניתין בארכובה עליונה מיירי הלכך למטה דיקה דהיינו עצם אמצעי זימנין דטרפה כגון בצומת הגידין אלא הכי קאמר למטה מאותה ארכובה ומעצם אמצעי כולו דהיינו בעצם התחתון ודאי כשרה: **למעלה למעלה מן הארכובה**. דהיינו בקוליה ודאי טרפה כל מקום שיחתך: **וכן שניטל צומת הגידין**. וכעצם אמצעי יש מקום שהיא טרפה כגון בצומת הגידין ויש מקום שהיא כשרה כגון למעלה מן הצומת וארכובה גופה איזו היא: **כדעולא**. עליונה: ופרכינן לעיל דעולא ודרב פפא ומי איכא מידי דכי מדלי פסיק לה למעלה מן הצומת הגידין בעצם אמצעי כשרה: **וכי מתתי פסיק לה**. וכשמפעיל לה לחותכה בצומת טרפה: וכלישנא קמא דרב עבדינן לחומרא ולמעלה מרכובה התחתונה כל מקום שיחתך טרפה וכן ביטל צומת בלא רכובה דלא חזיק דהדר ביה רב ולקמן פסיק הלכתא הכי אפילו בנשבר העצם וכ"ש נחתך לגמרי: **אלו הן צומת הגידין**. מהיכן מתחיל והיכן (ה) כח חיות הגידין: **דאגרמא ולבר**. משיולאין הגידין מן העצם ומהלכין בבשר שהעצם למעלה מן הפרק ערוס בלא בשר כשתיים וג' אצבעות והגידין אדוקין בו וממקום שמתפשטין ממנו ולמעלה מתחיל וכל זמן שהן למותין וקשורין השלשה יחד קרי צומת עד מקום שמתפשטין ומתפללין זה מזה כדמפרש לקמן: **דאגרמא ולגיו**. אין נקראין צומת אלא מקום שדיקתן בעצם ממקום שנאדקין בו עד הפרק: **דעילוי ערקומא**. עצם קטן הוא המחבר את הפרקים ומה שיש מן הגידין ולמעלה הימנו עד מקום שמתפשטין קרי צומת וכל מקום שיחתכו שם טרפה והאי שיעורא נפיש מכולהו שמתחיל מיד מן הערקוס ולמעלה והוא למטה מסוף העצם האמצעי ואם נחתך בין עצם האמצעי לאותו ערקוס טרפה: **דערקומא גופה**. נחתכו גידין כנגד הערקוס עצמו: **לא תציתו ליה**. דמתמיה טפי: **דפרעי טבחי**. במקום שפותחין הטבחין להפרים הבשר מן העצם כשמנקרין אותו ליגקרו"ן ורוצין ליטול אותן גידין והיינו מעילוי ערקומא לישנא אחרינא כשמפשיטין הבהמה משם מתחילין לפתוח ולהפשיטו העור של רגליים אחרונים: **לומתין**. מחוברין יחד וקרוין כגיד אחד: **ועד כמה**. ארכו של לומת: **ᵒארבעה בטדי**. ארבע אצבעות: **בליעי**. קודם שיבלעו בתוך הבשר: **אשוני**. קשין שיבלעו לבשר נעשין רכין:

דזיגי

סו א מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל"ל סמג עשין סב עוש"ע יו"ד סי' נה סעיף ח:

סח ב מיי' שם הל"ז וט' בהגאות וכ"מ סמג שם עוש"ע יו"ד סי' ט סעי' ח:

סט ג מיי' שם הל' יח סמג שם עוש"ע יו"ד סי' נה סעיף ח:

ע ד ה מיי' שם הל"ג סמג שם עוש"ע יו"ד סי' מ סעי' ב:

עא ו מיי' שם עוש"ע שם סעיף ד:

[עיין פי' רש"י פרשה מי שהיה בספוק ויבכך סגמ"ל]

עב ז ח מיי' שם עוש"ע שם סעי' ה:

שיטה מקובצת

ה) ואזיל דבארכובה הנמכרת: ב) מהיכן מתחיל והיכן כלה כח חיות הגידין:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ארכובה. עי' וכו' והיכן כלה כח:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה ארכובה. עי' לעיל דף נ ע"ב ברש"י ד"ה בטדי ולעיל דף מד ע"א בתוס' ד"ה כדי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גם' לין לומרין בטריפות זו דומה לזו שהרי. כ"ב עי' לעיל מה ע"ב רש"י ד"ה שהרי ועי' במס' ב"ב דף קל ע"ב תוס' ד"ה שהרי ודו"ק: ב) שם רבה אמר רב אחא. נמחק מלת אחי. וכ"כ אחי: ג) שם רבה בר רב הונא אמר רב אחי. נמחק מלת אחי וכ"כ אחי:

רבינו גרשום

נשבר העצם אם רוב בשר קיים מן הארכובה ולמעלה הנמכר' עם הראש. מקום שרוחך רגל של בהמה זו היא ארכובה: **עולא א"ר אושעיא** כנגדו בגמל ניכר כלומר לא רכובה הנמכרת עם הראש אלא אותה רכובה שהיא בסוף הקולית בתחלת ענקירון וניכר בגמל בסוף זנבו שזנבו קצר ואינה יכולה לכסותו: אלא לדידך מאי וכן שניטל צומת הגידים והא למעלה מן הארכובה הנמכרת עם הראש באותו מקום הוא צומת הגידים: והא נחתכו קתני וחיאך יכלת לאוקמיה מתניתין מן הארכובה ולמעלה רכובה בלא צומת הגידים והא נחתכו קתני דשמעת דנחתכו הכל רכובה וצומת הגידים. מ"ש לא אמרי ליה למטה למטה מצומת הגידים כשרה. למעלה למעלה מצומת הגידים טרפה. וכן שניטל צומת הגידים למעלה למעלה מרכובה הנמכרת עם הראש: הכא נמי מן הארכובה ולמעלה קתני הכא נמי כשאני א' לא למטה למטה מצומת הגידים למעלה למעלה מצומת הגידים הוא יקשה לי מן הארכובה ולמעלה קתני ולא קתני מצומת הגידים רק למעלה במתניתין קתני כלומר ל) למטה מן הארכובה בעינן לאוקמי מתניתין בקרוב לרכובה בין מלמעלה ובין מלמטה דזהו בצומת הגידים ולא בעינן לאוקמי מתניתין למעלה מן הארכובה ולמעלה ומצומת הגידים. ולמטה מן הארכובה ומצומת הגידים לפיכך לא מוקמינן למעלה מן הארכובה ולמטה מן הארכובה ברכובה הנמכרת עם הראש אלא ברכובה עליונה דבגמל ניכר ומצינן לאוקמי דלא תיקשי וכן שניטל צומת הגידים והיא רכובה כדעולא. ומי איכא מידי דאילו קא פסיק לה כלומר השתא דמוקמינן למעלה מן הארכובה ברכובה דעולא מי איכא מידי כו' כלומר דאמרינן למעלה מן הארכובה בשרה אע"ג דלמעלה מצומת הגידים ולבסוף קתני וכן שניטל צומת הגידים טרפה שהיא למטה: דאגרמא ולבר גידים של מעלה מן חשופי דאגרמא ולגו בגידים בעצם בשר לעצם דעילוי ערקומא שקורין בלשון כנען ᵒיש ושעל הרכובה עצמה עצם קטן שעל הרכובה הגידים שעליו הן צומת הגידים.

היכא

ל) נראה דל"ל כלומר למטה מן הארכובה ולמעלה מן הארכובה בעינן לאוקמי מתני' וכו'.

מר בר רב אשי אמר כו'. פי' בקונטרס דכמר בר רב אשי קי"ל בכל דוכתי בר ממכתב אודיתא ומיפך שבועה וכן יש בסדר תנאים ואמוראים ור"ח פי' דקי"ל כוותיה בכל דוכתין בר ממיפך שבועה וחיורי וסימן כולו הפך לבן וחיורי הייו הך דסמעתין וכן פי' רביבו תם*: **איפסיק** חד מינייהו טרפה. לא שייך למתני' גבי יחיד עליהן עוף (לעיל מו.) משום דכשנפסק אחד מהן סוף כולן ליפסק: **ואם** לאו זה וזה אסור. והא דקתני ריש נחתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה ה"ה נמי בשבר העצם ואין רוב בשר קיים ואגב סיפא נקט נחתכו דלמטה אפי' נחתכו לגמרי כשרה:

רוב עוביו ואמרי לה רוב הקיפו. זימנין דמשכחת לה זה בלא זה אחין העצם עגול לגמרי אלא מרחיב מצד אחד ומילר מצד אחד ובקונטרס פירש בענין אחר:

למאי ליחוש לה חדא דת"ר יוחנן כו'. תימה דהתם גבי פסח פליגי משום דמר אזיל בתר השתא ומר אזיל בתר סוף כדמפרש בכילד צולין (פסחים פד.) ומה שייכא הכא פלוגתא הכא לענין הגנה וי"ל משום דבריתא קתני אם עור ובשר חופין את רובו משמע דאי חביב בשר מגין: **גידין** שסופן להקשות. בפרק כילד צולין (שם דף פד.) פי' בקונטרס גידי עור ואין גרמה דהכא מייתי לה אגידי רגל ועוד דגידי עור לעולם קשין הן ואין רגילות לאכלן כלל כמו עצמות כדאמרינן בכילד צולין (שם פג:) הגידין והעור והעצמות יפרפו לשפה עשר ופריך הני גידין היכי דמי אי גידי בשר ליכלינהו ואי דאייתור הייו עור אלא פשיטא גידי עור משמע שהם רגילים להיות עור בכל שעה* אל מר בר רב אשי אמר כיון דזיגי אע"ג דלא חוורי אמר אמימר משמיה דרב זביד תלתא חוטי הוו חד אלימא ותרי קטיני איפסיק אלימא אזדא רוב בנין איפסיק קטיני אזדא רוב מנין מר בר רב אשי *מתני לקולא איפסיק אלימא האיכא רוב מנין איפסיק קטיני האיכא רוב בנין בעופות ²שיתסר חוטי הוו אי פסיק חד מינייהו טרפה אמר מר בר רב אשי הוה קאימנא קמיה דאבא ואייתו לקמיה עופא ובדק ואשכח ביה חמיסר הוה חד דהוה שני מחבריה נפציה ואשכח תרי אמר רב יהודה אמר רב צומת הגידין שאמרו ברובו מאי רובו רוב אחד מהן כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי מכדי תלתא הוו כי מיפסיק חד מינייהו לגמרי הא איכא תרי טעמא דאיכא תרי הא ליכא תרי לא ופליגא דרבנאי דאמר רבנאי אמר שמואל צומת הגידים אפי' לא נשתייר בה אלא כחוט הסרבל כשרה *ואיכא דאמרי מאי רובו ³רוב כל אחד ואחד כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי מכדי תלתא הוו האיכא תלתא דכל חד וחד מסייע ליה לרבנאי דאמר רבנאי אמר שמואל צומת הגידין שאמרו אפי' לא נשתייר בה אלא כחוט הסרבל כשרה: נשבר העצם כו': אמר רב ⁴למעלה מן הארכובה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר ואם לאו זה וזה אסור למטה מן הארכובה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר אם לאו אבר אסור ובהמה מותרת ושמואל אמר בין למעלה בין למטה אם רוב הבשר קיים זה וזה מותר אם לאו אבר אסור ובהמה מותרת מתקיף לה רב נחמן לשמואל יאמרו אבר ממנה מוטל באשפה ומותרת א"ל רב אחא בר רב הונא לרב נחמן לרב נמי יאמרו אבר ממנה מוטל באשפה ומותרת א"ל הכי קאמינא אבר שחיה ממנה מוטל באשפה ומותרת שלחו מתם הלכתא כוותיה דרב הדור שלחו כוותיה דשמואל הדור שלחו כוותיה דרב ואבר עצמו מטמא במשא מתיב רב חסדא *לא אם טיהרה שחיטת טרפה אותה ואת האבר המדולדל בה דבר שגופה תטהר את העובר דבר שאינו גופה א"ל רבה *הדורי אפירכי למה לך אותיב ממתני' *נשחטה בהמה הוכשרו בדמיה דברי ר"מ ר"ש אומר לא הוכשרו א"ל מתני' איכא לדחויי כדדחינן כי סליק ר' זירא אשכחיה (פ) לרב ירמיה דיתיב וקאמר לה להא שמעתא א"ל *יישר *וכן תרגמה אריוך בבבל אריוך מנו שמואל והא מיפלג פליג הדר ביה שמואל לגביה דרב ת"ר נשבר העצם ויצא לחוץ אם עור ובשר חופין את רובו מותר אם לאו אסור וכמה רובו כי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן רוב עוביו ואמרי לה רוב הקיפו °אמר רב פפא ⁶הלכך בעינן רוב עוביו ובעינן רוב הקיפו אמר עולא אמר רבי יוחנן עור הרי הוא כבשר א"ל רב נחמן לעולא ולימא מר עור מצטרף לבשר דהא עור ובשר קתני א"ל אנן עור או בשר תנינן איכא דאמרי [אמר עולא] א"ר יוחנן ⁷עור מצטרף לבשר א"ל רב נחמן לעולא ולימא מר עור משלים לבשר לחומרא א"ל אנא עובדא ידענא דההוא בר גוזלא דהוה בי רבי יצחק דעור מצטרף לבשר הוה ואתא לקמיה דר' יוחנן ואכשריה א"ל בר גוזלא קאמרת ⁸בר גוזלא דרכיך שאני הנהו גידין רכין דאתו לקמיה *דרבה אמר *רבה למאי ליחוש להו חדא *דאמר ר' יוחנן גידין שסופן להקשות נמנין

בעינן רוב עוביו. נכסה שלא יצא רוב החלב דרך נקב הבשר ושיהא רוב היקף הבשר שעל הבשר קיים: **עור הרי הוא כבשר.** אם יעבל הבשר מתחת העור והעור חופה את עוביו והיקפו כשר: **ולימא מר עור מצטרף לבשר.** לחומרא דליבעי תרוי עור וחציו בשר: **אלא עור מצטרף לבשר.** דבר בריישא דלעיל: **ולימא מר עור משלים לבשר.** דליבעי רוב הכיסוי בבשר ומיעוטו עור להצטרף בין שניהם לכסוי רוב העצם: **בר גוזלא.** שנשברה רגלו: **דרכיך.** עורו לפיכך חשוב כבשר: **הנהו גידין הרכין.** דהוו מצטרפי לבשר וחופין רוב עצם הנשבר:

נמנין

דזיגי. גלולין קליר"ש לבנים קלת: **תלתא חוטי הוו.** לומת הגידין: **אודא רוב בנין.** שהוא עב משניהם וכיון לאזל רובא טרפה: **שני מחבריה.** עב מחברו: **נפליה.** נפלו קרפי"ר בלע"ז: **ברוב אחד מהם.** אם נפסק רובו של אחד מהם טרפה: **הא איכא תרי.** רובו קיים: **סמרכל.** של למר ומעמידין בית הלואר בחוט כמו שאנו עושין ברלוטות: וכמר בר רב אשי קי"ל בכל דוכתי בר מתרתי מכתב אודיתא (סנהדרין דף כט:) ומיפך שבועה (שבועות דף מא.) ובשיעור לומת גידין אחר שנחלקו ולא איפרקא הלכתא כמאן בשל תורה הלך אחר המחמיר ומרפות דאורייתא הלכך מעילוי ערקומא עד מקום שמתפשטין כל מקום שחוחך שם הוי לומת הגידין ואפי' רבובה קיימת ועלקיים טרפה: **למעלה מן הארכובה.** אם נשבר העצם שם ורוב בשר שעל השבירה קיים עור ובשר חופין רוב העצם: **זה וזה.** אבר ובהמה מותר: **ואם לאו זה וזה אסור.** ומתני' דקתני אם לאו אין שחיטתו מטהרתו דמשמע אבר אסור ובהמה מותרת אלמטה מן הארכובה קאמר: **אבר אסור. משום מדולדל.** ולשמואל מתני' בין למעלה ובין למטה קאמר ושני לה למתני' בין נחתכו לגמרי לנשבר העצם משום דהכא גידין קיימי: **ולרב נמי.** בלמטה מן הארכובה יאמרו כו': **שחיה ממנה.** שהשמה תלויה בה: **מוטל באשפה.** דקאמר אבר אסור ואתה חותכו ומגליכו לאשפה: **כוותיה דרב.** דלמעלה מן הארכובה זה וזה אסור: **ואבר עצמו מטמא במשא.** דשחיטה עושה ניפול: **מיתיבי כו'.** אלמא אין שחיטה עושה ניפול: **הדורי אפירכי.** לאותובי מבריתא שאינה ידועה לכל: **אותיב ממתני'.** שגורה בבית המדרש בפי כולם דתנן בהעור והרוטב (לקמן קכז.) האבר והבשר המדולדלים נטמטה הבהמה הוכשרו לקבל טומאת אוכלין אלמא אין בה טומאת נבלות: **לא הוכשרו.** התם מפרש טעמא: **כדדחינן.** לעיל בפרקין (דף עג:) מאי הוכשרו אבשר קאמר דאי נמי שחיטה עושה ניפול אין טומאת נבלה בבשר הפורש מן החי דגידין ועצמות בעינן כדיליף התם: **לא שמעתא.** דרב דאמר לעיל אם לאו זה וזה אסור דרב ירמיה בר אבא תלמיד דרב הוה ואמר לה לשמעתיה דרב: **אריוך.** קרי שמואל על שם *אריוך מלך אלסר (בראשית יד) דהלכתא כוותיה בדיני: **רוב עוביו.** שלא יצא רוב עובי השבירה לחוץ אלא מיעוט חלב העצם נגלה ורובו נכסה: **רוב הקיפו.** עוביו של עצם לא מעלה ולא מוריד אם רוב היקף הבשר שסביב העצם על הבשר קיים אפי' נהפך חלב העצם ויצא דרך נקב קטן כשר ואם רוב היקף העצם סביב השבירה מגולה אפי' כיונה בלוטה ראש הבשר הנשבר לגד בשר הקיים והרי כל חלב העצם נכסה אפי' הכי טרפה:

[ועי"ע תוס' יומא פג. ד"ה מר וחוס' סנהדרין כט: ד"ה מר וחוס' שבועות מא. ד"ה ולמר וחוס' כתובות פד: ד"ה והוא ודף לז. ד"ה אלמנה]

[ועי"ע תוס' שבת לא. ד"ה גיד]

[ל"ל דרבא]

[ל"ל רבא]

[ערכות מכ: וש"נ]

[ועי"ע תוס' פסחים פד. ד"ה גיד]

[לעיל מג.]

[נדה סט:]

[לעיל עג: לקמן קכז:]

[שבת נג.]

[עיין פרש"י שבת נג. ומש"ם על ליזון]

עיין בהגה"ש כזס

הגהות הב"ח

(פ) גמ' אשכחיה לרבי ירמיה בר אבא דיתיב:

גליון הש"ם

גמ' אמר רב פפא הלכך. לעיל ד' סט ע"א שבת ד' כ ע"א:

רבינו גרשום

היכא דפרעי מבחי שמנקרין ניקורין: ארבע בפרי. ד' אצבעות: בליטי שניכרין בין הבשר. אשוני קשים: כיון דזייבי צלולין: רוב בנין. ופרפה: צומת הגידים שאמרו ברובו דאי נפסקו צומת הגידים רוב אחד מהן טרפה: משמע דאיכא תרי הא ליכא תרי לא כלום הא ליכא תרי ונפסק

רובו של אחד טרפה אע"ג דנשתייר בו שליש והיינו פליגא דרבנאי דסבירא ליה לשמואל אי נפסק חד מתלתא חוטי של צומת הגידים ולא נשתייר מאותו שנפסק אלא שליש כשרה. ואיכא דאמר מאי רובו רוב כל אחד **ואחד שליש:** אם רוב בשר קיים על העצם: זה וזה מותר הבהמה והאבר: הכי קאמינא אבר שחיה ממנו: לומר למעלה מן הארכובה שחיה ממנו מוטל באשפה כו'. מותיב רב חסדא לא אם מיהרה שחיטת טרפה אותה כו' **והא קא** חזינן הכא דאבר המדולדל בה מיהרה וכיצד אמרת האבר עצמו מטמא במשא אע"ג דשחטו את אמו: לותביה מסתניתין נשחטה הבהמה הוכשרו בדמיה כלומר דאין שחיטה עושה ניפול וכולהתו השחיטה ומטהר **מידי** נבלה בין האבר המדולדל ובין הבשר המדולדל. אי מסתניתין איכא לדחוייה כדדחינן דאיכא למימר מאי הוכשרו הבשר הפורש מן האבר והבשר הפורש מן הבהמה אבל אבר לא איכא למימר דלא: דיתיב ואקאמר לה לאחא **שמעתא דרב** אם עור ובשר חופה אותו מותר האבר: עור הרי הוא כבשר אפי' לא חופה אותו אלא עור מותר: עור מצטרף לבשר. כלומר חציו עור וחציו בשר: ולימא עור משלים לבשר. שיהא בבשר רוב:

נמנין עליהם. דלפי' לא נמנה אדם עם החבורה אלא לאכול מהן ילא ידי אכילת פסח אלמא בשר בינהו: ר"ל. פליג עליה בפסחים בכילד טולין (דף פד.) ואמר אין נמנין והכא לאכסורי טרפה קאתי ואיסורא לאורייתא היא ואת אמרת כו': **ואמאי אישתיק והאמר רבא.** בזמנו בהחולן הלכתא כרבי קיש

תורה אור

נמנין עליהן בפסח ועוד *התורה חסה על ממונן של ישראל א"ל רב פפא *לרבה ר"ש בן לקיש [ב]ואיסורא דאורייתא ואת אמרת מאי ליחוש להו אישתיק ואמאי אישתיק [ג]*והאמר רבא הלכתא כוותיה דר"ש בן לקיש בהני תלת שאני הכא דהדר ביה ר' יוחנן לגביה דר"ש בן לקיש *דא"ל אל תקניטני בלשון יחיד אני שונה אותה ההוא נשבר העצם ויצא לחוץ דאישתקיל קורטיתא מיניה אתא לקמיה דאביי שהייה *תלתא ריגלי א"ל רב אדא בר מתנא זיל קמיה דרבא בריה דרב יוסף בר חמא *דחריפא סביניה אתא לקמיה אמר מכדי נשבר העצם ויצא לחוץ *תנן [ד]מה לי נפל מה לי איתיה א"ל רבינא לרבא [ה]מתלקט מהו מתרוסס מהו מתמסמס מהו *היכי דמי מתמסמס אמר רב הונא בריה דרב יהושע כל שהרופא *קודרו איבעיא להו [ו]ניקב מהו (ז) נקלף מהו נסדק מהו ניטל שליש התחתון מהו ת"ש דאמר עולא אמר ר' יוחנן עור הרי הוא כבשר דלמא דקנה משכא דידיה אמר רב אשי כי הוינן בי רב פפי איבעיא לן *נקדר במין טבעת מהו ופשטנא מהא דאמר רב יהודה אמר רב דבר זה שאלתי לחכמים ולרופאים ואמרו [ח]מסרטו בעצם ומעלה ארוכה אבל *פרזלא מזרף זריף אמר רב פפא והוא דקנה גרמא דידיה: **מתני'** [ט]השוחט את הבהמה ומצא בה שליא נפש היפה תאכלנה [י]ואינה מטמאה לא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלות חישב עליה מטמאה טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלות *[יא]שליא שיצתה מקצתה אסורה באכילה *[יב]סימן ולד באשה [יג]וסימן ולד בבהמה [יד]המבברת שהפילה שליא ישליכנה לכלבים [טו]ובמוקדשין תקבר ואין קוברין אותה בפרשת דרכים ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמורי: **גמ'** מנא הני מילי דת"ר [כ]כל בהמה תאכלו לרבות את השליא יכול אפילו יצתה מקצתה ת"ל אותה אותה ולא שליתה מכדי *אין שליא בלא ולד למה לי קרא קרא אסמכתא בעלמא: ואינה מטמאה: בעי ר' יצחק בר נפחא [יז]עור חמור ששלקו מהו למאי אי לטומאת אוכלין תנינא אי

אל תקניטני. דלאותביה ריש לקיש לר' יוחנן מהתם דלאו שטורותיהן כבשרן כו' וא"ת לדידיה גופיה תקשה ליה דהא קסבר דבתר בסוף אזלינן בהך גידין שסופן להקשות וי"ל דלא דמי פסח דלאכילה לטומאה דלפי' עור שלקו מטמא טומאת אוכלין כיון דחזי לאכילה כדאמר בסמוך ואע"ג דודאי אין נמנין עליו בפסח והכי נמי גידין שסופן להקשות וכן בפרק כילד טולין (פסחים פד.) דפריך מהתם דר' יוחנן דאמר עור הרלאש של עגל הרך אין מטמא טומאת אוכלין אהתם דגידין שסופן להקשות מכ"ש פריך ובירושלמי אהתם דרלאש של עגל הרך א"ר יוחנן לא שנו אלא לטומאה אבל ללקות לא וא"ל אמר משנה שלמה היא זו בין לטומאה ובין ללקות ומסיק התם מיתלף שיטתיה דר"ל תמן לא עביד לה בשר גבי גידין שסופן להקשות דאמר אין נמנין וכאן עביד ליה בשר א"ר בון טומאת דריס לקים ואכלו את הבשר בשר ולא גידין משמע לפי הירושלמי דבכל מקום אזיל בתר הסתא בר מגבי פסח דכתיב קרא: **בלשון** יחיד כו'. היה שונה במשנה דברי ר"ש ולא כמו שפי' בקונטרס משום דאתיא כיחידאה דבפרק החולן (יומא דף מב:) *פריך והא א"ר יוחנן הלכה כסתם משנה אע"ג דאתיא כר' יהודה וא"ת וממאי דמהתם דפסח הדר ביה ודלמא מהתם דלקמן הדר ביה יו"ל דמסתמא הדר ביה לגבי חבריה: **נתמסמס** מהו. הא דאמר באלו טרפות (לעיל נג:) נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו הוא אינו סיום כגון בריאה ובגידין שהטרפות תלוי בהן אבל הכא שהטרפות תלוי בעצם אע"ג דנתמסמס הבשר שמא עדיין מגין: **דקנה** משכא דידיה. בקונטרס גרס בדלי"ת ור"ת ור"ת גרסי ברי"ש פי' ריריס ליתה שלו שאז מדבק בו הטור ומעלה בו ארוכה: **עור** שלקו מטמא טומאת אוכלין. וא"ת א"כ יאכל עור בפסח דהא תנן (פסחים דף פד.) כל האוכל בשור גדול בשלקא נאכל בלי בגדי הרך וי"ל דבעינן שיהא נאכל בשלקא שלא ע"י הדחק: בגבלתה

שיטה מקובצת

[א] האמר רבא הילכתא. נ"ב עי' תוס' בכורות דף יד ע"א ד"ה רב אשי:

[ב] ג מיי' פ"ה מהל' מלכים הל"ב סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נה סעי' ט:

[ג] ד מיי' שם פוש"ע שם סעי' ה:

[ד] ה מיי' פ"ה מהל' מלכים הל"ד:

[ה] ו מיי' שם פוש"ע שם סעי' יא:

[ו] ז מיי' פ"ה מהל' מלכים יב:

[ז] ח מיי' פ"ב מהל' טומאת אוכלין הלכה יז:

[ח] ט מיי' פ"ה מהל' מלכות אסורות הלכה יג:

[ט] י מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הלי"ד סמג לאוין קיא ועשין רמב טוש"ע יו"ד סי' קלד סעי' ד:

[י] כ ל מיי' פ"ד מהל' בכורות הלי' טוש"ע יו"ד סי' שנו סעי' ז:

[יא] [ועיין תוס' לעיל נה: ד"ה בלשון וכו']

[יב] מ מיי' שם הלי' ל:

[יג] נ מיי' פ"ב מהל' טומאת אוכלין הלכה ז:

[יד] [עיין בערוך ערך רכ]

הגהות הב"ח

(א) גמ' ניקב מהו. נסדק מהו נקלף מהו ניטל שליש:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בלשון כו' ויל מתסתמא וכו'. עיין מנחות דף ז ע"ב תוס' ד"ה ומי. ועי' ב"ב דף קנו ע"ח ובפ"ב:

עין משפט נר מצוה

[עח] א מיי' פ"י מהל' קרבן פסח הלי' י:

[עט] ב מיי' פ"ח מהל' שחיטה הלי"ב סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נה סעי' ט:

[פ] ג מיי' שם פוש"ע שם סעי' ה:

[פא] ד ה מיי' פ"ה מהל' מלכות אסורות הל"ח טוש"ע שם סעי' י:

[פב] ו מיי' שם פוש"ע שם סעי' יא:

[פג] ז מיי' פ"ה מהל' מלכות אסורות הלכה יג:

[פד] ח מיי' פ"ב מהל' טומאת אוכלין הל"ז:

[פה] ט מיי' פ"ה מהל' מלכות אסורות הלי"ג:

[פו] י מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הלי"ד סמג לאוין קיא ועשין רמב טוש"ע יו"ד סי' קלד סעי' ד:

[פז] כ ל מיי' פ"ד מהל' בכורות הלי' טוש"ע יו"ד סי' שנו סעי' ז:

[פח] מ מיי' שם הלי"ל:

[פט] נ מיי' פ"ב מהל' טומאת אוכלין הל"ז:

רבינו גרשום

ריש לקיש ואיסורא דאורייתא. איסור טרפה: והאמר רבא הלכתא כוותיה דריש לקיש בהני תלת. כלומר ותו לא: שאני הכא דהדר ביה ר' יוחנן לגביה דריש לקיש. כלומר כמה דחזינן הכא בעור הראש של עגל הרך שחישב עליו להקטירו חוץ לזמנו פסול וחייב עליו כרת וא"ר יוחנן לא תקניטני שבלשון יחיד אני שונה אותה משום אליעזר בן יהודה איש אבלים ליה לא סבירא ליה דסבר דאין חשיב בבשר כיון דסופו להקשות הכא נמי כיון דסופו להקשות אע"ג דהשתא רכין נינהו אין חשובין כבשר וטרפה: דאישתקיל קורטיתא. מיניה דנפל מן העצם מעט שיוצא לחוץ: מה לי נפל מה לי איתיה כולה: מתלקט מהו. כלומר הבשר שחופה את העצם מתלקט שאינו חופה רוב העצם במקום אחד אלא מתלקט בכמה מקומות עד שחופה רובו: מתרוסס מהו. לשון מרוסס שאינו שלם על העצם. ניקב מהו. כלומר הבשר שעל העצם. נקלף מהו. כלומר הבשר מעל העצם. נסדק לארכו אלא לארכו. ניטל שליש התחתון. שאין בו עוד לעצם בשר אלא עור גרידא: דלמא שני. התם דקניא משכא לבשר דידיה כלומר שעור דבוק לבשר אבל האי שניטל שליש התחתון אין עור דבוק לבשר: נקדר. כמו מבעת מהו. כלומר הבשר שחופה את העצם נקדר סביבו: מסרטו בעצם. מסרטו סביבו בעצם: וזרא דקנה גרמא דידיה. מה דאמרינן מסרטו בעצם כלומר שיהא דבוק בעצם ומעלה ארוכה והוא דקנה גרמא דידיה ששלם העצם: דוקא עצם. כלומר מסרטו בעצם אבל בב"ל אי בכהם מנקבו אלא מסרטו בעצם: אבל לא טומאה נבלות דאינה טמאה בשאר: מכדי אין שליא בלא ולד כו'. כלומר כיון שיצאתה מקצתה ולד יצאתה עמה. ואסורה דולד יצא הוץ מסחיצתו וכי חיכי דולד אסור

[לעיל מט: וש"ס נסמן]

[ל"ל לרבא]

נ"ב קכט: יבמות לו.

[נקמן קכ:: [פסחים פד. נס לעיל נס: ונקמן קלד.]

[ע' פרש"י יבמות קכב. ד"ה תלתא]

[יבמות קכב.]

[ל"ל תניא]

לעיל נג: [ע"ש וגם פרש"י שם]

[גי' טעמון קודדו]

[ל"ל נקדר ערון]

[יבמות עו.]

לעיל שם. [כ"ק יא.]

[עי' תוס' לעיל שם. ותוס' כ"ק יא. ד"ה כסיומן]

[כ"ק יא. ע"ש]